

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU ÜYESİ VE

ŞİRKET İŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI

TAYFUN BAYAZIT'IN

“DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE İŞ ETİĞİ VE ETİK

YÖNETİMİ” RAPOR TANITIM TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

23 Haziran 2009

Sabancı Center, İstanbul

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxioffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Saygıdeğer Konuklar ve Değerli Basın Mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Küresel kriz ile birlikte sadece ekonomideki kırılğanlıkların değil, aynı zamanda etik dışı davranışların da gün ışığına çıktığına hep beraber tanık olduk. Bugün dünya ekonomisinin çalkalandığı bir dönemde “Dünyada ve Türkiye’de Etik ve Etik Yönetimi” başlıklı raporumuzu sizlerle paylaşacağız. Rapor yazarlarımız Prof. Dr. Ümit Berkman ve Doç. Dr. Mahmut Arslan’ a referans niteliği taşıyan bu çalışmadaki katkılarından ötürü teşekkür ediyorum.

Değerli konuklar,

Yakın zaman önce ortaya çıkan şirket skandalları, bizi piyasa ekonomisinin altında yatan varsayımlar hakkında tekrar düşünmeye ve kendimize şu soruyu sormaya itmiştir: İşletmemiz ne için var olmakta? Yaklaşık 50 yıl önce bu sorunun cevabı hissedarlar için en yüksek ekonomik faydayı elde etmektir. Bugün ise, işletmenin var oluş sebebi, yalnızca kar etmek değil, elde ettiği ekonomik faydayı topluma geri kazandırabilmektir.

21. yüzyılın bilgi ekonomisinde iyi işletme; amacı olan, üyeleri belli haklara sahip ve refah yaratan bir topluluğa dönüşmüştür. İşte bu yeni düzen içinde, iş etiği işletmelerin vizyonlarına ışık tutmakta ve misyonlarını gerçekleştirme yolunda onların sağduyusu olmaktadır.

1980’lerden itibaren önce dar bir çerçevede telaffuz edilmeye başlanan “iş etiği” kavramı, 2000’li yıllara geldiğimizde, başta iş dünyası olmak üzere toplumun her kesiminde tartışılır olmuştur. Ne yazık ki, iş etiği tartışmaları, kavramın geliştirilmesi üzere değil, iş dünyasının yaşadığı erozyonun önlemesi etrafında alevlenmiştir. Dünyada bu konuya ait literatür gelişmiş; Birleşmiş Milletler, OECD ve Avrupa Birliği gibi uluslar arası kuruluşların girişimleri ile evrensel normlar oluşmuştur. İş dünyasının etik altyapısını güçlendirmek adına yürütülen bu çalışmalar, şirketlerin tüm paydaşları ile karşılıklı güven tesis etmesini, iş etiği ile bağdaşmayan tutum ve davranışların önüne geçilmesi amaçlamıştır.

Bu bağlamda atılan en büyük adımlardan biri, 2000 yılında Birleşmiş Milletler’in inisiyatifi ile başlatılan ve TÜSİAD’ın da 2007 senesinde imzaladığı “Küresel İlkeler Sözleşmesi”dir. “Küresel İlkeler Sözleşmesi” insan hakları, çalışma koşulları, çevre ve yolsuzlukla mücadele olmak üzere dört ana başlık altında, evrensel kabul görmüş 10 maddeden oluşan bir manifestodur. Kurumlar sözleşmeye atıkları imza ile operasyonlarını ve stratejilerini bu 10 madde çerçevesinde yürüteceklerini taahhüt etmektedir. Tamamen gönüllük esasına dayanan ve hiçbir hukuki yaptırımı bulunmayan bu inisiyatif kısa zamanda meyvelerini vermiş ve imzacı kurum sayısı 6000’i geçmiştir. Kurumlar arasında katlanan bir hızla benimsenen sözleşme, bu sayede uluslar arası geçerliliği olan bir referans noktası haline gelmiştir.

Saygıdeğer misafirler,

Bir işletmeyi ayakta tutan maddi kaynaktan çok, zamanını ve becerisi sunan çalışanları, kaynaklarını kullandığı çevre ve içinde faaliyet gösterdiği toplumdur.

Bu bağlamda, etik değerlere dayalı bir örgütsel yapı işletmenin performansını doğrudan etkileyecektir. Çünkü eksiksiz işleyen bir etik yönetimi; yatırımcılarda uyandırdığı güven sayesinde şirketi onların öncelikli tercihi haline getirmekte, müşterilerin memnuniyetini ve çalışanların motivasyonu artırmaktadır. Bu sayede şirketin finansal performansı da

yükselmektedir. Bir başka deyişle, şirketlerin başarılı bir sosyal performans göstermeleri, finansal performanslarını da yansıtmaktadır.

İşletmelerde etik kuralların benimsenmesi, uzun dönemde toplumun tüm kesimlerine yayılacaktır. Bu standartlar doğrultusunda hareket eden ekonomik yapı, kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasını sağlayacak; böylece, etik değerlere uygun davranışlar ile elde edilen bireysel ve kurumsal fayda toplumsal yararı da beraberinde getirecektir.

Değerli konuklar,

Krizin yarattığı zorlu şartlar ve kişilerin uğradığı gelir kayıpları işverenler ve çalışanlar üzerindeki baskıyı arttıran bir unsurdur. Bu durum, doğrudan maddi çıkar sağlamaya yönelik usulsüzlüklere neden olabilmektedir. Bir danışmanlık firması tarafından yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, araştırmaya Türkiye’den katılanların etik olmayan davranışlar karşısındaki tolerans seviyelerinin yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, Türk iş dünyasında etik anlayışının daha yaygın bir olgu haline getirilmesinin önemini işaret etmektedir.

Değerli katılımcılar,

TÜSİAD 1971 senesinde kurulurken, iş dünyasını evrensel iş etiği ilkelerine uygun bir biçimde faaliyette bulunmaya çağırılmış ve şirketlerimize öncülük etmiştir. Bu kapsamda yayınladığımız raporlar ve gerçekleştirdiğimiz etkinlikler, hem kamu hem de özel sektör nezdinde referans olarak alınmış, etik kültürünün yerleşmesi adına ülkemizde atılan önemli adımları oluşturmuştur.

“Dünyada ve Türkiye’de Etik ve Etik Yönetimi” başlıklı raporumuz ile ülkemizde etik kültürünü yerleştirmek adına bir halkayı daha tamamlamayı amaçlıyoruz. Raporda, iş etiği nedir, Türkiye’de ve dünyada uygulamaya yönelik neler yapılmaktadır ve iyi işleyen bir etik sistemi için nelere ihtiyaç vardır, sorularına cevap verilmesi amaçlanmış, şirketlerimize yol göstermesi adına örnek bir etik kod tasarlanmıştır.

Hiç şüphesiz etik, raporların çok ötesine geçen bir konudur. Etiğinin artan önemi karşısında toplumda etik konusunda bilinçlenmenin sağlanması şarttır. Bunu başarmak için, ortak bir etik anlayışının gelişmesi ve eğitimin önemi tartışılmazdır.

Bu toplantımızın ve raporumuzun, iş dünyasında etik uygulamaların ödüllendirilmesine ve yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmasını diliyorum. Değerli görüşlerini bizlerle paylaşacak olan konuşmacılarımıza peşinen teşekkür ediyor hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.